

THE JESUS AND MARY CHAIN.

AMIÉRT ÉRDEMES KÉZBE VENNİ A GITÁRT.

KÖZEL HÚSZ ÉV KIHAGYÁS UTÁN ADOTT KI ÚJ LEMEZT A JESUS AND MARY CHAIN. A SKÓT REID TESTVÉREK LEGENDÁS ZENEKARA A MEGJELENÉS TÉNYÉT LESZÁMÍTVA NEM LEPETT MEG SENKIT, UGYANAZT A ZAJOS, SHOEGAZE-ES POPROCKOT HOZZÁK, MINT NAGYRÉSZT ELŐZŐ HAT STÚDIÓALBUMUKON, CSAK EZ 2017-BEN MÁR NYILVÁN KEVÉSBÉ RELEVÁNS. VISZONT AZ ALKALOM REMEK ARRA, HOGY VÉGIGSZALADJUNK A VILÁG EGYIK LEGZŰRÖSEBB ÉS EGYIK LEGJOBB BANDÁJÁNAK PÁLYÁJÁN, PLÁNE, HOGY A FRISS ANYAGNAK VAN MAGYAR VONATKOZÁSA ÉS JÚLIUSBAN A KÖZELI POHODA FESZTIVÁLON IS LÁTHATJUK ŐKET.

KÁLMÁN ATTILA.

DROGÓS SEGGFEJEK

2014-ben annak ellenére nagyon vártam, hogy végre élőben lássam a Jesus And Mary Chaint az OFF fesztiválon, hogy tudtam, rossz és lehangoló lesz, mint a reuniós koncertek 99 százaléka. Szar is volt annak rendje és módja szerint, úgyhogy körülbelül öt szám után átmentem a backstage-be, ahol kényelmesen lehetett sörözgetni, nem úgy, mint a tömegben, mert ugye az OFF az az idióta fesztivál, ahol nem lehet bárhol inni. A katowicei esemény arról is híres, hogy ritkább ott a kábítószer, mint egy kndp-s nyári táborban, de azért a színpad mögött a zenekarok testvériesen megosztották egymással, amit találtak a turnébuszokban. Ezt csak azért mesélem, mert nagyon jellemző sztori kerekedik belőle mindjárt, amihez érdemes már most tudni, hogy a JAMC mindig élenjár a mértéktelen drogfogyasztásban. A drognál viszont egy dolog volt rájuk még jellemzőbb: a seggfejség. Szóval ott füvezett a lengyel nyári éjszakában néhány fiatal ze-

nész, amikor vége lett a koncertnek és William Reid gitáros-énekes a színpad felől a fűszag felé kezdett sétálni. Néhányan felismerték és kínálták a cigivel, amire annyi volt a reakció, hogy Reid megvetően rájuk nézett és megsemmisítő hangon csak annyit mondott: „Fucking kids!” Majd elballagott valamerre, vissza sem nézve.

A ROCKTÖRTÉNELEM EGYIK LEGJOBB LP-JE

Ez az arrogancia is már a kezdetek óta a JAMC sajátja és úgy látszik, ez legalább nem kopott az évek alatt. Persze annak idején bőven volt okuk arrogánsnak lenni. Az ugyanis szintén egészen biztos, hogy ők az egyik legnagyobb hatású zenekar is: ha egy fasza gitáropopszám úszik a zajban és a feedbackben, akkor azt gondolatban meg lehet köszönni a Reid tesóknak. Ezek a nagypofájú skótok három évvel előzték a shoegaze-istenség My Bloody Valentine-t, ha az első LP-ket nézzük. Az 1983-

ban egy Glasgow-hoz közeli városban alakított zenekar mindig a két Reidről szólt, a többi tag folyamatosan cserélődött körülöttük. Az első dobosuk például egy 16 éves kölyök volt, akit aztán Bobby Gillespie-re cseréltek, aki miután feldobolta a rocktörténelem egyik legjobb lemezét, az 1985-ös *Psychocandy* című debütálást, inkább a másik zenekarára koncentrált, amit úgy hívnak, hogy Primal Scream. Említésre méltó tag még az első basszeros, Douglas Hart is, akinek két szokása jól mutatja milyen volt a JAMC a nyolcvanas években: folyamatosan napszemüvegben járt és általában két húr volt csak a gitárján, mert „a többi kurvára felesleges, minek költsek több húrra pénz?” – kérdezett vissza egy interjúban. De a Reidek is sokszor mondtak olyasmiket a gitárjaikra, hogy azok csak „kibaszott fadarabok”. A korai időkben a pusztítás volt a lényeg, a zene és a rocksztrárg csak eszközként szolgált ehhez. Hogy ez mennyiben volt csak imidzs, arról megoszlanak a vélemények.

A LEGTÖBB ZENERAJONGÓT

TÖRÉS-ZÚZÁS A VILLÁMKONCERTEKEN

A JAMC zsenijét – mármint hogy Phil Spector és Brian Wilson számokat játszanak szétzajongva, Stooges-ra, a zajos The Velvet Undergroundra hangszerelve – persze kezdetben nem nagyon ismerték fel és el, még koncertezni sem hívták őket. Úgyhogy azt hazudták a klubokban, hogy ők az előzenekar, nyomtak egy gyors, 15-20 percnél nem hosszabb koncertet, aztán leléptek, mintha ott sem lettek volna. Az áttörést az hozta, hogy Londonba költöztek, ahol Alan McGee producer befuttatta őket. Ami azért nem volt annyira egyszerű, hiszen a JAMC-tagok ez ellen legalább annyit tettek, mint a szintén önsorsrontó Replacements egy kontinenssel odébb. 1984 decemberében alig egy hónapja volt piacon a paradigmaváltó, sokszerű *Upside Down* kislemez (kétszer is No. 1 volt és 76 hétig maradt az indie-listán, 35 ezer eladott példánnyal az egyik legkelendőbb indie kislemez az évtizedben), amikor elkapták őket egy csomó amfetaminnal. Jim Reid énekes-gitáros azt is bementa, hogy ő amúgy LSD-t is használ, de végül kevéssel megúszták a drogügyet. A fogyasztás persze ment tovább, ahogy a csövön kifért, nem is csoda, hogy *Psychocandy* lett a bemutatkozó album címe. És ez nem csak az áttörést hozta meg, hanem egyből klasszikussá is vált. Attól a pillanattól, ahogy a nyitó *Just Like Honey* bevezeti a Ronettes *Be My Baby*jéből nyúlt dob, odáig hogy az *It's So Hard* végén elhallgatnak a sipító gitárok, képtelenség belekötni a lemezbe. Power pop, noise, punk, kábítószeres, fiatalos, szex, szerelem, coolság, minden összesűrítve negyven percbe se, amiért érdemes gitár kézbe venni, meg úgy általában élni. Erre nyilván ráugrottak a brit fiatalok és a JAMC-koncertek a balhékról és a törés-zúzásról lettek híresek, ami miatt rengeteg helyen nem is léphettek fel. A zenekar persze rájátszott: villámkoncerteket adtak, háttal a nézőknek, úgy, hogy egy árva szót nem szóltak hozzájuk, miközben üvegekkel dobálta őket a közönség. Aztán miután levonultak a színpadról, a tömeg elkezdte szétszedni a helyet, de Reidék is szétverték a hangszereket és az erősítőket, ha épp olyanjuk volt. Ekkoriban az új Sex Pistols-nak hívták őket, ők meg úgy érezték, hogy jobbak és nagyobbak mindenkinél, ami 1985-ben egészen biztosan így is volt. A legjobb kordokumentum ebből az időből egy belga tévének adott interjú, ahol Jim Reid magyarázza, hogy ők a legjobbak és ne hasonlítsák őket a Sex Pistols-hoz, mert az „egy kurva béna zenekar”, a Joy Divisionhoz sem, mert „az szar és kibaszott borzalmas szeméjt”, és egyértelmű, hogy a JAMC nagyobb lesz, mint a Rolling Stones – mindeközben egy másik tag egy csajjal smárolja végig az élő interjút.

AZ ÉLETMŰ TÖBBI RÉSE

Aztán a balhék folytatódott – például egy torontói koncerten Jim Reid mikrofonállványra ütött meg két rajongót –, de a hisztéria alábbhagyott. A második lemez, az 1987-es *Darklands* hagyományosabb lett, mint a debüt: jó számokkal teli, de a Cure és a Smiths is csinált ilyesmiket akkoriban (az 1988-as *Barbed Wire Kisses* ritkaságválogatás zajosabb és cseppet sem reszli). A következőn (*Automatic*, 1989) már a tisztább, riffelősebb megszólalással kísérleteztek, az 1992-es *Honey's Dead*en viszont visszatértek a zajhoz, ami nem csoda, mert akkoriban volt csúcson az általuk meghihletett shoegaze. Azonban sem új Beatles, sem új Rolling Stones nem lett a JAMC-ból, csak egy jó zenekar, ám ez nekik nem volt elég. Ez a faktor csak növelte az egymást amúgy is folyamatosan csesztető Reid-tesók között a feszültséget, ami aztán az 1998-as feloszláshoz vezetett. Ez előtt még kiadtak egy meglepőnek szánt, ám közepes akusztikus lemezt, szintén a Velvet Under-

ground útmutatásában (*Stones And Dethroned*, 1994) és egy gyenge sorlemez (*Munki*, 1998), de a szakítás fénykorukat idézte. Egy Los Angeles-i fellépésen Jim Reid annyira részegen ment fel a színpadra, hogy alig bírt állni, amin William annyira felhúzta magát, hogy egyszerűen lesétált koncert közben a színpadról, sőt, a turnét is otthagya úgy, hogy még több mint a fele hátravolt. Hát így lett vége – állítólag azért, mert Reidék ténylegesen megpróbálták megölni egymást a koncert után.

KÓDA

Ezek után elég meglepő volt, hogy 2007-ben újra koncertezni kezdtek. Az pedig még inkább, hogy idén *Damage And Joy* címmel új lemezt is kiadtak, amin amúgy akad néhány egészen korrekt JAMC-szám (*Amputation*, *All Things Pass*), de azért érezhető, hogy elszaladtak mellettük az évek és már kicsit öregebb a tempó. Szomorú, de úgy tűnik, még az őszinte önpusztítókra is leselkedik a hatványdalozás veszélye.

JIM REID ÉS SKY FERREIRA BUDAPESTEN

A magyar Tom-Tom Stúdió tavaly ősszel kapott egy levelet, hogy lefoglalják a stúdiót pár órára énekfelvételek miatt, ám csak a rögzítés előtti héten érkezett második levélből derült ki, hogy a Jesus And Mary Chain énekes, Jim Reid érdekli Sky-jal. Sky persze az akkoriban épp Budapesten filmet forgató fotómodell-énekesnő Sky Ferreira volt, aki egy vokál erejéig közreműködik a friss albumon és miatta volt szüksége a zenekarnak Magyarországon egy stúdióra. Innentől átadjuk a szót Dorozsmai Gergőnek, aki, amellet, hogy a kiváló Gustave Tiger gitáros-vokalistája, a Tom-Tom egyik hangmérnöke is:

„Annyit tudtam előre a felvételtől, hogy JAMC lesz, és hogy jön Jim Reid, de mivel nem vágtam, hogy ki lehet a Sky, azt gondoltam valami barátnő vagy hasonló. Jim Reid pont olyan hűvös és szótlan volt, ahogy tőle elvárható, bár azzal, hogy megkértem, tartsa

a lemezünket, egy negyedmosolyt sikerült kicsalni belőle. Pár szót váltottunk budapesti koncertekről, érdekelt, kik jönnek ide. Azt viszont sajnálom, hogy ő nem énekel, csak Sky, aki viszont csodálatosan hozta a szenvedést és a – mi mást, mint – jéghideg szexualitást. Laza péntek délutáni énekfelvétel volt, szerintem a stúdióban mindenki kicsit másnapos volt amúgy!”

ÉS POPZENÉSZT ÉRJÜK EL HAVONTA. ÉRD EL ŐKET TE IS.

HIRDETÉS.
SZPONZORÁCIÓ.
BRANDED CONTENT.

Bit.ly/Recht hirdetes